
Sumariusz wpisów dotyczących majątku pojezuickiego z protokołów posiedzeń Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego w latach 1815–1830

Hereditas Monasteriorum 4, 331-350

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Sumariusz wpisów dotyczących majątku pojezuickiego z protokołów posiedzeń Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego w latach 1815–1830*

Utworzona w 1815 r. Rada Administracyjna była organem doradczym namiestnika Królestwa Polskiego. Należeli do niej ministrowie stojący na czele komisji rządowych (Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Spraw Wewnętrznych i Policji, Przychodów i Skarbu, Sprawiedliwości, Wojny) oraz osoby wskazane przez panującego¹. Po śmierci gen. Józefa Zajączka w 1826 r. nie został mianowany nowy namiestnik i do wybuchu powstania listopadowego Rada Administracyjna zbiorowo wypełniała jego funkcje². Do kompetencji Rady należało wykonywanie postanowień królewskich (cesarskich) poprzez wydawanie odpowiednich zarządzeń, rozstrzyganie spraw wykraczających poza atrybucje ministrów poszczególnych komisji rządowych, odsyłanie do Rady Stanu³ spraw należących do zakresu jej działania.

Po zlikwidowaniu Rady Administracyjnej w 1867 r. pozostałe po niej akta znalazły się w Archiwum Akt Dawnych w Warszawie⁴. Przed wybuchem II wojny światowej zespół liczył około 15 tys. poszytów i ksiąg. Podczas powstania warszawskiego akta uległy prawie całkowitemu zniszczeniu. Ocalało jedynie sto kilkadziesiąt tomów

---

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

1 Na temat działalności Rady Administracyjnej zob. H. IZDEBSKI, *Rada Administracyjna Królestwa Polskiego w latach 1815–1830*, Warszawa 1978; F. RAMOTOWSKA, *Rada Administracyjna Królestwa Polskiego*, [w:] *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Przewodnik po zasobie*, t. 2: EADEM (red.), *Epoka porozbiorowa*, Warszawa 1998, s. 135–152; na temat losów archiwaliów Rady zob. J. JANKOWSKA, *Rada Administracyjna Królestwa Polskiego*, [w:] *Straty archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych*, t. 2: K. KONARSKI (red.), *Archiwa porozbiorowe i najnowsze*, Warszawa 1956, s. 97–108.

2 Postanowienie cesarskie z 31 VII / 12 VIII 1826 r., potwierdzone dodatkowo postanowieniami z 14 / 26 V 1829 r. i 8 / 20 V 1830 r.

3 Według konstytucji Królestwa Polskiego z 1815 r. Radę Stanu w pełnym składzie stanowiły Ogólne Zgromadzenie i Rada Administracyjna, a na jej czele stał namiestnik Królestwa Polskiego.

4 W 1915 r. akta były ewakuowane do Rosji, powróciły po traktacie ryskim, zdekompletowane w niewielkim stopniu.

protokołów posiedzeń Rady Administracyjnej, ewakuowanych wcześniej do fortu Sokolnickiego na Żoliborzu.

Według statutu Rady Stanu z końca 1815 r. protokoły posiedzeń Rady Administracyjnej powinny obejmować „dokładne wyłuszczenie wszystkich interesów i zdań względem nich świadczonych”. W rzeczywistości były one prawie w całym okresie konstytucyjnym Królestwa prowadzone bardzo zwięźle i nie odzwierciedlały przebiegu toczonych dyskusji⁵.

Wobec niezwykle trudnego – bez znajomości daty posiedzenia, na którym omawiano sprawę – korzystania z ocalałych akt grupa archiwistów z Archiwum Głównego Akt Dawnych rozpoczęła w latach 50. XX w. sumaryzację protokołów posiedzeń Rady Administracyjnej. W latach 1958–1962 ukazały się drukiem cztery tomy, obejmujące lata 1815–1830⁶.

W pierwszym tomie tego wydawnictwa, w dziale *Pojezuickie dobra i sumy*, znalazły się rejestry 24 wpisów (pozycje 1772–1795)⁷. Po przejrzaniu wszystkich tomów okazało się, że jest w nich jeszcze kilkadziesiąt wpisów dotyczących majątku pojezuickiego, zamieszczonych w innych działach.

***

Wszystkie wpisy, po weryfikacji z aktami, zostały ponownie zredagowane i uzupełnione⁸. Nazwy miejscowe ustalono na podstawie *Tabeli miast, wsi, osad Królestwa Polskiego* z 1827 r. i *Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego*. W opracowaniu każdy wpis opatrzony jest numerem tomu protokołów / numerem strony i datą posiedzenia, na którym rozważano sprawę. Przyjęto następujące skróty:

KRPIS – Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu

KRS – Komisja Rządowa Sprawiedliwości

KRSWiP – Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji

KRW – Komisja Rządowa Wojny

KRWRiOP – Komisja Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

obw. – obwód

RAKP – Rada Administracyjna Królestwa Polskiego

woj. – województwo

5 F. RAMOTOWSKA, *Rada Administracyjna*, s. 141.

6 K. KONARSKI, F. RAMOTOWSKA (red.), *Sumaryusz protokołów Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego 1815–1867*, cz. 1, t. 1–4, Warszawa 1958–1962. Wydawnictwo nie było kontynuowane.

7 *Ibidem*, t. 1, Warszawa 1958, s. 478–482.

8 W drukowanym sumaryszu wiele spraw było tylko sygnalizowanych, a po szczegółowe informacje czytelnika odsyłało do rękopiśmiennej kartoteki znajdującej się w AGAD; kryterium kwalifikacji wpisów do opracowania było występowanie w nich określenia „pojezuicki”.

Edycja

1

RAKP 1 / 152

16 I 1816. Na wniosek ministra przychodów i skarbu namiestnik postanowił, że prawo mianowania burgrabiego domu pojezuickiego [w Warszawie] przysługuje zarządzającej nim Izbie Administracyjnej Dóbr Korony.

2

RAKP 3 / 4

2 VI 1816. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził przywilej wieczystej dzierżawy należącej do funduszu edukacyjnego połowy wsi Lachowa⁹, udzielony p. Łuniewskiemu za opłatą kanonu 5000 zł. rocznie.

3

RAKP 4 / 232

12 IV 1817. Na wniosek ministra wyznań namiestnik upoważnił KRPIŚ do wyasygnowania 15602 zł. 7½ gr. na reperację kościoła pojezuickiego w Lublinie, przeznaczonego na katedralny.

4

RAKP 4 / 235-236

12 IV 1817. Namiestnik upoważnił KRPIŚ do wyasygnowania sposobem forszusu¹⁰, za pokwitowaniem prezesa Komisji Województwa Lubelskiego, 6000 zł. na pokrycie kosztów rozebrania i uprzątnięcia opustoszałych murów, które zasłaniają kościół pojezuicki w Lublinie.

5

RAKP 6 / 542

29 XII 1818. Na wniosek ministra spraw wewnętrznych namiestnik polecił KRŚWiP, aby wypłata zaległej należności dla KRWRiOP za druki i narzędzia drukarskie wzięte z drukarni pojezuickiej do drukarni rządowej, została uregulowana z funduszu dzierżawy drukarni rządowej.

6

RAKP 7 / 357

24 VIII 1819. Namiestnik upoważnił KRWRiOP do zarządzenia, aby suma 9861 zł. 13 gr., stanowiąca procent od kapitału w wysokości 197229 zł. lokowanego na domu pojezuickim w Warszawie, należna funduszowi edukacyjnemu za 1818 r., została uregulo-

9 Chodzi zapewne o Lachowo (Lachów) w obw. augustowskim, woj. augustowskim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Łomży.

10 Zaliczki, przedpłaty.

wana z wpływu zaległych podatków, za pokwitowaniem kasy generalnej dochodów edukacyjnych.

7

RAKP 7 / 357-358

24 VIII 1819. Namiestnik, zgodnie z raportem Deputacji Spraw Zniesionych Instytutów, wydał uchwałę oddającą kościół paulinów warszawskich bractwu niemieckiemu, w zamian za opuszczony przez nie kościół pojezuicki, który powrócił pod zarząd Deputacji.

8

RAKP 7 / 441

13 XI 1819. Namiestnik upoważnił KRPiS do umorzenia 280 zł. zaległych podatków skarbowych na folwarku pojezuickim Koźliszki¹¹ w obw. mariampolskim.

9

RAKP 7 / 443-444

16 XI 1819. Minister wyznań wniósł, a namiestnik skierował do rozpatrzenia przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu, sprawę sporu jurysdykcyjnego między Komisją Województwa Mazowieckiego a Sądem Apelacyjnym o przysądzone zajęcie dóbr pojezuickich Boguszyce¹² z przyległościami, położonych w obwodzie rawskim, na zaspokojenie prywatnych długów ich dawniejszego posiadacza Jana Bogatki.

10

RAKP 9 / 38

30 I 1821. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził kontrakt zawarty 6 XII 1820 r. między komisarzem delegowanym do obwodu łomżyńskiego a panem Wagą, o wieczystą dzierżawę gruntów należących do pojezuickiej wsi Liza¹³, za opłatą kanonu w wysokości 1000 zł. rocznie.

11

RAKP 9 / 46-47

6 II 1821. Na wniosek ministra wyznań namiestnik udzielił Tadeuszowi Rożnowskiemu i jego następcom konsensu na posiadanie wieczystej dzierżawy dóbr pojezuickich Bochlewo i Tokarki¹⁴ w woj. kaliskim, za opłatą kanonu w wysokości 3205 zł. 15 gr. rocznie.

11 Koźliszki w obw. mariampolskim, woj. augustowskim.

12 Boguszyce Szlacheckie w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

13 Liza Nowa, wieś i folwark; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Drohiczynie.

14 Bochlewo i Tokarki w obw. konińskim, woj. kaliskim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Poznaniu z nadania biskupa poznańskiego Adama Konarskiego w 1573 r.

12

RAKP 9 / 68

27 II 1821. Minister wyznań wniósł, a namiestnik skierował do rozpatrzenia przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu, sprawy sporów jurysdykcyjnych między Komisją Województwa Mazowieckiego a Sądem Apelacyjnym o uchylenie wyroków egzekucyjnych za „długi prywatne Marcina Sułowskiego do dóbr pojezuickich Rzymiec¹⁵ zastosowanych” oraz o wyłączenie części pojezuickiej dóbr Świejki Wielkie¹⁶ z kontraktu kupna i sprzedaży zawartego między Marcinem i Adamem Sułowskimi.

13

RAKP 9 / 165

22 V 1821. Minister wyznań wniósł, a namiestnik skierował do rozpatrzenia przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu, sprawę sporu jurysdykcyjnego przeciwko Komisji Hipotecznej Województwa Kaliskiego z powodu regulowania hipoteki dóbr pojezuickich Kościelec i Stropieszyn¹⁷.

14

RAKP 9 / 325

23 X 1821. Minister wyznań poinformował Radę Administracyjną, że dla ochrony od zupełnej dewastacji zajętego na lazaret gmachu pojezuickiego w Rawie¹⁸ i zgodnie z oczekiwaniami okolicznych obywateli, chciałby do niego przenieść Szkołę Wydziałową z Łowicza, a lazaret ulokować w zamku rawskim.

15

RAKP 9 / 350

13 XI 1821. Minister wyznań wniósł, a namiestnik skierował do rozpatrzenia przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu, sprawę sporu jurysdykcyjnego między Komisją Województwa Mazowieckiego a Sądem Apelacyjnym „o dopuszczenie egzekucji” za długi prywatne do dóbr pojezuickich Wielkie Rylsko¹⁹.

---

15 Rzymiec w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

16 Szwejki Wielkie w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

17 Kościelec w obw. kaliskim, woj. kaliskim; Stropieszyn w obw. kaliskim, woj. kaliskim; od XVII w. dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Kaliszu.

18 Rawa w obw. rawskim, woj. mazowieckim; kolegium jezuickie, założone w latach 1616–1622 z fundacji rodziny biskupa kujawskiego Pawła Wołuckiego.

19 Dobra występują pod nazwami: Rylsko Wielkie, Rylsko Duże, Rylsk Duży w obw. rawskim, woj. mazowieckim; należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Rawie z nadań rodziny Wołuckich z lat 1616–1622.

16

RAKP 10 / 48

12 II 1822. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził układ, na mocy którego Amand Dupont, posiadacz własności pojezuickiej zwanej deserta Soszyce²⁰ w obw. rawskim, ustąpił praw do tej własności Wawrzyńcowi Wołowiczowi.

17

RAKP 10 / 181

25 VI 1822. Odezwa zastępcy ministra sekretarza stanu przysłana z Petersburga wraz z pruską notą protestacyjną przeciw zastosowaniu postanowień Zgromadzenia Ogólnego Rady Stanu z 15 V 1819 r., 5 I 1821 r. i 13 VIII 1821 r. dotyczących hipotek dóbr pojezuickich do kapitałów pruskich lokowanych na dobrach tego rodzaju w Królestwie.

18

RAKP 10 / 217

23 VII 1822. Odezwa ministra sekretarza stanu z 10 VII 1822 r. przysłana z Petersburga wraz z pismem ministra spraw zagranicznych cesarstwa hr. [Karla] Nesselrode i aneksami, zawierająca wolę cesarza co do sposobu załatwiania sporów między administracją polską a rządem pruskim w sprawach nie mających związku z polityką. Do wiadomości Rady Administracyjnej dołączona kopia odpowiedzi hr. Nesselrode pruskiemu generałowi Schoellerowi [pełnomocnemu ministrowi dworu pruskiego] na jego notę w sprawie sytuacji kapitałów pruskich lokowanych na dobrach pojezuickich w Królestwie Polskim.

19

RAKP 10 / 225-226

16 VIII 1822. Odezwa ministra sekretarza stanu z 11/23 VII 1822 r. przysłana z Petersburga w sprawie memoriału złożonego do cesarza przez panów Pieniążka i Celińskiego, posiadaczy dóbr pojezuickich Stropieszyna i Kościelca. Skarżą się w nim na uchwałę Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, przez którą czynności Komisji Hipotecznej Województwa Kaliskiego przeprowadzone w sprawach regulacji hipotek tych dóbr zostały uznane za niebyłe. Cesarz życzy sobie, by zażalenie zostało rozpatrzone „dojrzałe”, oraz oczekuje, że Rada Administracyjna zastanowi się, jak pogodzić prawa rządu z prawami posiadaczy dóbr pojezuickich oraz ich wierzyteli z czasów rządów pruskich.

---

20 *Deserta* – opustoszała, opuszczona; Soszyce w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

20

RAKP 10 / 281

22 X 1822. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził akt nabycia przez Józefatę z Murzynowskich Cieszewską, od zmarłego męża Wincentego Cieszewskiego, własności pojezuickiej dóbr Lisewa²¹ w woj. płockim.

21

RAKP 10 / 297

5 XI 1822. Minister wyznań przedstawił, a namiestnik odesłał do rozpatrzenia przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu, raport KRWRiOP i projekt postanowienia, przygotowany przez Prokuratorię Generalną, w sprawie pogodzenia praw rządu do dóbr pojezuickich z prawami jakich nabyli do nich ich posiadacze lub wierzyciele lokowanych na nich sum.

22

RAKP 10 / 329, 331

13 XII 1822. Rada Administracyjna zapoznała się z wezwaniem skierowanym do namiestnika przez wielkiego księcia Konstantego o udzielenie wyjaśnień w sprawie „hipotek pod rządem pruskim w tutejszym kraju na dobrach pojezuickich uregulowanych”, której załatwieniem, według życzenia cesarza, książę miał się zająć. Namiestnik postanowił wezwać Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu do przyspieszenia wydania opinii o przesłanym jej projekcie postanowienia, tak by zadośćuczynić wyrażonemu życzeniu.

23

RAKP 11 / 58

18 II 1823. Namiestnik przesłał cesarzowi do zatwierdzenia projekt postanowienia w sprawie dóbr pojezuickich przyjęty przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu wraz z towarzyszącym mu raportem.

24

RAKP 11 / 73

11 III 1823. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził nabycie dóbr pojezuickich Przekory²² i Płaciszyn²³ w obw. pułtuskim przez Michalinę z Okraszewskich Ratyńską, na podstawie aktu urzędowego zawartego 9 VI 1818 r. między posiadaczem tych dóbr Augustynem Ratyńskim a Michaliną Ratyńską.

---

21 Lisewo w obw. płockim, woj. płockim.

22 Dobra występują pod nazwą Przekory (Wólka-Przekory) w obw. pułtuskim, woj. płockim; należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Pułtusku z nadania biskupa płockiego Jędrzeja Noskowskiego w 1565 r.

23 Płaciszyn – nazwa niezidentyfikowana, może chodzi o Płaciszewo w obw. przasnyskim, woj. płockim.

25

RAKP 11 / 117-118

6 V 1823. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził układ, na mocy którego Mikołaj Jakowski, wieczysty dzierżawca należącego do funduszu edukacyjnego folwarku Koźliszki w obw. mariampolskim, odstąpił swoje prawa do tej dzierżawy Alojzemu Righettemu.

26

RAKP 11 / 307

25 XI 1823. Namiestnik wydał uchwałę, na mocy której podatek ofiary 24 grosza z dóbr pojezuickich Zielenice²⁴ położonych w woj. krakowskim, dotąd opłacany w kwocie rocznej 1606 zł. 12 gr., został zmniejszony o 559 zł. 2 gr. z powodu wcześniejszego złego wyliczenia.

27

RAKP 11 / 308

25 XI 1823. Na wniosek ministra wyznań namiestnik udzielił Kazimierzowi Bogatko konsensu na wieczyste posiadanie dóbr pojezuickich – wsi Byliny²⁵ i Dziardziul²⁶ oraz Marcelemu Walewskiemu na wieczyste posiadanie dóbr pojezuickich Boguszyce, Minor i Zawadki²⁷, którzy, według obowiązujących przepisów, do takowego posiadania byli wylegitymowani.

28

RAKP 11 / 317

2 XII 1823. Na wniosek ministra wyznań namiestnik udzielił Antoniemu Sadowskiemu konsensu na wieczyste posiadanie dóbr Stępcice²⁸ z przyległością Lipówka, za opłatą rocznego kanonu 4000 zł. wnoszoną do kasy funduszu edukacyjnego.

29

RAKP 12 / 317

16 XI 1824. Namiestnik umorzył dwie sumy: 10000 zł. i 2000 zł. ulokowane na dobrach Opole²⁹ (woj. lubelskie), na rzecz niegdysiejszych jezuitów lubelskich zapewnione „i przez tychże zakonników podniesione były”.

24 Zielenice w obw. miechowskim, woj. krakowskim; dobra należały do uposażenia nowicjatu jezuickiego w Krakowie z nadania małżonków Dobroszewskich w 1598 r.

25 Byliny w obw. rawskim, woj. mazowieckim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Rawie.

26 Dziardziulów (Dziurdziuly) w obw. rawskim, woj. mazowieckim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Rawie.

27 W protokole zapisano: „Boguszyce, Minor i Zawadki” – chodzi zapewne o Boguszyce Małe (znane też pod nazwą Boguszyce Szlacheckie) i Zawadki w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

28 Stępcice (Stempocice) z Lipówką w obw. miechowskim, woj. krakowskim; dobra należały do uposażenia nowicjatu jezuickiego w Krakowie z nadania starościny Anny Kormanickiej w 1585 r.

29 Opole w obw. lubelskim, woj. lubelskim.

30

RAKP 13 / 184

9 VIII 1825. Na wniosek ministra wyznań namiestnik wydał uchwałę, na mocy której należące do funduszu edukacyjnego dobra pojezuickie Wola Neropińska³⁰ i Radwaniki³¹, po śmierci uprzywilejowanego posiadacza Jana Bogatko, nadał jego synowi Kazimierzowi Bogatko.

31

RAKP 13 / 206-207

6 IX 1825. Na wniosek ministra wyznań namiestnik wydał uchwałę stanowiącą, że wszelkie bory, lasy i zarośla w dobrach pojezuickich mają być kosztem ich posiadaczy pomierzone, i podzielone na poręby roczne, według przepisów obowiązujących dla lasów rządowych.

32

RAKP 13 / 226

4 X 1825. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził układ, na mocy którego Marianna z Rogalińskich Ostaszewska posiadaczka dóbr Kacice³² i Płocochów³³ odstąpiła prawa do nich Pawłowi Grąbczewskiemu, pod warunkiem wnoszenia do kasy edukacyjnej opłaty rocznej 888 zł. 27 gr. i innymi warunkami zawartymi w przywileju wydanym nowemu właścicielowi.

33

RAKP 13 / 236

18 X 1825. Na wniosek ministra wyznań namiestnik zatwierdził kontrakt, na mocy którego folwark pojezuicki Sierakoszczyzna³⁴ pod Lublinem został oddany w wieczystą dzierżawę Józefowi Horodyńskiemu, pod warunkiem opłaty czynszu rocznego 500 zł. i złożenia kaucji w wysokości 1333 zł. 10 gr. Kaucja miała służyć zabezpieczeniu regularnych wpłat oraz całości stanu zabudowań i inwentarza.

---

30 Naropińska Wola w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

31 Radwanka w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

32 Pojezuickie Kacice w obw. pułtuskim, woj. płockim; mylone z Kacicami należącymi do dóbr cystersów z Mogiły.

33 Płocochowo w obw. pułtuskim, woj. płockim.

34 Sierakoszczyzna, folwark miejski należący do Lublina; dobra będące uposażeniem kolegium jezuickiego w Lublinie.

34

RAKP 14 / 22

25 I 1826. Na wniosek ministra wyznań namiestnik wydał Ignacemu Piskorskiemu przywilej wieczystego posiadania dóbr pojezuickich Bursaki³⁵ i Siedlisko³⁶ w woj. lubelskim pod warunkiem opłaty rocznej 615 zł. 16 gr. oprócz ewikcji³⁷ *pro non desolando*³⁸ w wysokości 4000 zł. zapewnionej na dobrach ziemskich.

35

RAKP 14 / 70

14 III 1826. Na wniosek ministra wyznań namiestnik nadał Józefowi Radoszewskiemu, po zgonie prawnego posiadacza, prawo wieczystego posiadania majątku pojezuickiego Zawodzie³⁹, pod warunkiem opłaty rocznego czynszu w wysokości 545 zł. 7 gr. oraz złożenia ewikcji na zabezpieczenie regularnych opłat.

36

RAKP 14 / 82

4 IV 1826. Na wniosek ministra wyznań namiestnik udzielił Wiktorowi Ścibor Bogusławskiemu przywileju wieczystego posiadania dóbr pojezuickich Kruszewo⁴⁰ w obw. kaliskim pod warunkiem rocznej opłaty 2222 zł. 7 gr., złożenia ewikcji i dopełnienia innych warunków zawartych w przywileju.

37

RAKP 14 / 95

25 IV 1826. Na wniosek ministra wyznań namiestnik wydał senatorowi kasztelanowi [Dawidowi] Oebschelwitzowi przywilej na wieczyste posiadanie dóbr pojezuickich Zielenice pod warunkiem rocznego czynszu 3201 zł. 7 gr. oraz złożenia ewikcji w wysokości 21341 zł. 16½ gr. Wcześniej dobra te, na mocy przywileju króla Stanisława Augusta, posiadała rodzina Radońskich, do czasu gdy w 1822 r. zostały samowolnie opuszczone przez Antoniego Radońskiego.

---

35 Bursaki w obw. lubelskim, woj. lubelskim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Lublinie; obecnie w granicach miasta.

36 Siedlisko – zapewne chodzi o Siedliska w obw. lubelskim, woj. lubelskim.

37 Ewikcja – po 1818 r. ewikcją zaczęto nazywać rękojmię odpowiedzialności z określonych dóbr lub kapitałów, hipotekowanych do wysokości oznaczonej sumy za przyszłe zobowiązania (kaucja hipoteczna).

38 *Pro non desolando* – stała formuła układu, zobowiązująca dzierżawcę do utrzymywania dóbr w dobrym stanie.

39 Chodzi zapewne o Zawodzie w obw. kaliskim, woj. kaliskim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Kaliszu z nadania prymasa Stanisława Karnkowskiego w 1587 r.; obecnie dzielnica Kalisza.

40 Kruszów (Kruszewo) w obw. piotrkowskim, woj. kaliskim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Piotrkowie.

38

RAKP 14 / 233

5 IX 1826. Rada Administracyjna postanowiła oddać dobra pojezuickie Szelkowo⁴¹ w pow. pułtuskim, po śmierci ich posiadacza Stanisława Karskiego, w wieczyste posiadanie jego sukcesorowi, referendarzowi stanu Augustynowi Karskiemu, po dopełnieniu dawniejszych i obecnie określonych warunków.

39

RAKP 15 / 40-41

20 I 1827. Zastępca ministra wojny przedstawił raport zawierający decyzję cesarza, przychylającą się do petycji Izby Poselskiej, na mocy której gmach pojezuicki w Rawie, zajęty przez wojsko na lazaret, został zwrócony Wydziałowi Oświecenia.

40

RAKP 15 / 100-101

13 II 1827. KRWRiOP złożyła wyjaśnienia dotyczące legalności opłat czynszu z dóbr pojezuickich Godów i Chodel⁴² wnoszonych w latach 1821–1822 do kasy wojewódzkiej lubelskiej przez dzierżawcę Gawlikowskiego. Zgodnie z postanowieniem królewskim z 27 XI / 9 XII 1820 r. wszelkie dochody z dóbr edukacyjnych od 1821 r. miały trafiać do kas obwodowych, a nie wojewódzkich. Rada Administracyjna orzekła, że jeśli dzierżawca nie okaże się winien żadnej malwersacji z kasjerem Ostrowskim, który opłaty przyjął i pokwitował, wówczas sumy objęte pięcioma kwitami i „na defekt Ostrowskiemu z powodu nie wciągnięcia ich w perceptę policzone”, od Gawlikowskiego powtórnie nie będą wymagane. Wynikła strata powinna być dochodzona na winnych urzędnikach, o ile nie będzie pokryta z majątku Ostrowskiego.

41

RAKP 15 / 268

22 V 1827. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna przyznała hr. Ludwikowi Małachowskiemu prawo wieczystego posiadania dóbr pojezuickich Wodzynek⁴³ z przyległością Salizna⁴⁴, pod warunkiem opłaty rocznego czynszu 444 zł. 13½ gr. oraz ewikcji w wysokości 2962 zł. 20 gr. *pro non desolando fundo* wystawionej.

41 Szelków (Szelkowo) w obw. pułtuskim, woj. płockim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Pułtusku z nadania biskupa Jędrzeja Noskowskiego w 1565 r.

42 Godów i Chodel w obw. lubelskim, woj. lubelskim; dobra należały do uposażenia kolegium jezuickiego w Lublinie z nadania Bernarda Maciejowskiego i Mikołaja Zebrzydowskiego w 1582 r.

43 Wodzynek w obw. piotrkowskim, woj. kaliskim.

44 Salizna – nazwa niezidentyfikowana.

42

RAKP 15 / 454-455

21 VIII 1827. Minister wyznań poinformował Radę Administracyjną, że generał Józef Rautenstrauch zwrócił się o pozwolenie zbycia posiadanego przywileju do dóbr pojezuickich Kobyłka⁴⁵ na rzecz mecenasa [Wincentego] Matuszewskiego. Matuszewski, choć złożył wymaganą deklarację submisyjną, nie udowodnił możliwości wniesienia ewikcji w wysokości 44985 zł. 3½ gr. i zadeklarował dopełnienie tego obowiązku dopiero za cztery lata, po uregulowaniu swoich interesów majątkowych. Rada Administracyjna wyraziła zgodę pod warunkiem, że Matuszewski, jako wadium, wniesie do depozytu w kasie rządowej równowartość jednorocznego czynszu należnego z dóbr Kobyłka.

43

RAKP 15 / 569-570

17 X 1827. Minister wyznań przedstawił Radzie Administracyjnej pozytywną opinię w sprawie prośby [Onufrego] Popiela, posiadacza dóbr pojezuickich Grzegorzewice⁴⁶, o umorzenie zaległego czynszu w wysokości 28501 zł. 3 gr. Rada Administracyjna postanowiła przekazać sprawę do decyzji cesarza.

44

RAKP 15 / 629

13 XI 1827. Rada Administracyjna zapoznała się z odezwą ministra sekretarza stanu otrzymaną z Petersburga wraz z odesłanym do opinii Rady Administracyjnej memoriałem Karola Dallberga, posiadacza dwóch kapitałów ulokowanych na dobrach pojezuickich Ryłsk Wielki, o utrzymanie hipoteki tychże dóbr, przez Radę Stanu uznaną za niebyłą. Rada skierowała sprawę do rozpatrzenia właściwej komisji rządowej.

45

RAKP 16 / 4

3 I 1828. Cesarz zgodził się na umorzenie 28501 zł. 3 gr. zaległego czynszu należnego od śp. Onufrego Popiela, posiadacza dóbr pojezuickich Grzegorzewice.

46

RAKP 16 / 17-18

8 I 1828. Rada Administracyjna poleciła odesłać, do zaopiniowania przez KRS, raport KRWRiOP obejmujący przedstawienie warunków przedugodowych z Aleksandrem Pruszką, posiadaczem wieczystym dóbr pojezuickich Białoleka⁴⁷, w sprawie jego pretensji kierowanych do funduszu edukacyjnego.

45 Kobyłka w obw. stanisławowskim, woj. mazowieckim; wieś ofiarowana jezuitom warszawskim przez Marcina Załuskiego, należała do nich od 1753 lub 1755 do 1773 r.; w 1774 r. sejm ofiarował dobra Kobyłka wojewodzie gnieźnieńskiemu księciu Augustowi Sułkowskiemu.

46 Grzegorzewice (Grzegorzewice) w obw. opatowskim, woj. sandomierskim.

47 Białoleka (Albumpratum) w obw. warszawskim, woj. mazowieckim; dobra podarował jezuitom warszawskim król Jan Kazimierz, według różnych źródeł w 1666, 1667 lub 1668 r.

47

RAKP 16 / 88-89

26 II 1828. Rada Administracyjna, po zapoznaniu się z opinią KRS w sprawie raportu KRWRiOP, zdecydowała o wyznaczeniu deputacji, pod prezydencją ministra przychodów i skarbu, złożonej z przedstawicieli komisji rządowych (bez KRW) i prokuratora generalnego, która zbada sprawę i złoży Radzie ostateczną opinię, jaką sumę miałyby otrzymać Aleksander Pruszek, posiadacz dóbr pojezuickich Białoleka, gdyby zrezygnował z procesu w sprawie pretensji do funduszu edukacyjnego.

48

RAKP 16 / 114

18 III 1828. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna upoważniła Komisję Centralną Likwidacyjną do rozpatrzenia, mimo przeterminowania, pretensji funduszu edukacyjnego o różne dostawy z dóbr pojezuickich Zielenie⁴⁸ od XI 1812 r. do 1 I 1817 r., w kwocie 1910 zł. 16 gr.

49

RAKP 16 / 146-147

10 IV 1828. Minister przychodów i skarbu złożył Radzie Administracyjnej sprawozdanie z prac deputacji powołanej do wydania opinii, w jakiej wysokości mogłyby zostać przyznane wynagrodzenie dla Aleksandra Pruszaka, wieczystego dzierżawcy dóbr pojezuickich Białoleka, gdyby nie doszło do rozprawy sądowej. Zdaniem deputacji projektowana przez KRWRiOP ugoda z Pruszką „szkodliwszą byłaby nad najszkodliwszy wypadek procesu”. Wyrok Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu przyznał Pruszkowi prawo do wynagrodzenia, ale ustalenie sumy pozostawił do określenia sądowi pierwszej instancji. Pruszek musi szczegółowo udokumentować swoje pretensje, tak więc zakończenie sprawy ma nastąpić na drodze sądowej. Fundusz edukacyjny nie powinien też pozwolić na dalszą, tymczasową, zwłokę w regulowaniu przez Pruszaka czynszu wieczysto-dzierżawnego.

50

RAKP 16 / 284-285

1 VII 1828. Minister wyznań przedstawił opinię w sprawie memoriału Wincentego Jordana, uprzywilejowanego, po rezygnacji Józefa Jordana, posiadacza dóbr pojezuickich Więclawice⁴⁹ i części wsi Woli Więclawickiej⁵⁰, w którym prosił o przesunięcie jeszcze o rok terminu wystawienia ewikcji *pro non desolando*, która była na niego zapisana na dobrach Jaronowice⁵¹, ale po nowej regulacji hipotek ziemskich

48 Zielenie – nazwa niezidentyfikowana, być może chodzi o Zielenice.

49 Więclawice w obw. miechowskim, woj. krakowskim; dobra, nadane jezuitom w XVII w., należały do uposażenia jezuitów krakowskich (misji w Jordanowie).

50 Wola Więclawicka w obw. miechowskim, woj. krakowskim.

51 Jaronowice w obw. kieleckim, woj. krakowskim.

okazała się niedostateczną. Rada Administracyjna wyraziła zgodę, mając na uwadze ulepszenia, jakie proszący wprowadził w dzierżawionych dobrach i regularność uiszczania wszelkich opłat, co daje gwarancję, że fundusz edukacyjny nie poniesie straty z braku ewikcji.

51

RAKP 16 / 333-334

22 VII 1828. Minister wyznań wniósł, a Rada Administracyjna postanowiła przesłać do decyzji cesarza sprawę zamierzonej sprzedaży „części pojezuickich”, położonych pośród dóbr szlacheckich: Rzymiec, Wymysłów⁵², Świejki Wielkie i Małe.

52

RAKP 16 / 355-356

5 VIII 1828. Minister wyznań przedstawił wyjaśnienia w sprawie prośby [Michała] Szwarczewskiego, posiadacza dóbr pojezuickich Nowodwór⁵³, o wstrzymanie grożącej mu eksmisji i przedłużenie terminu uregulowania zaległych opłat na rzecz funduszu edukacyjnego. Rada Administracyjna, w oparciu o opinię KRWRiOP, przychyliła się do prośby i zobowiązała KRWRiOP do użycia środków, by ułatwić proszącemu spłatę zadłużenia.

53

RAKP 16 / 368-369

12 VIII 1828. Na wniosek ministra przychodów i skarbu Rada Administracyjna postanowiła, by procent od sumy 40000 zł., lokowanej na dobrach Czarkowo i Szczytniki⁵⁴, pierwotnie przeznaczony dla jezuitów krakowskich, został wykreślony z etatu skarbowego, ponieważ jest już umieszczony w etacie edukacyjnym, do którego faktycznie należy.

54

RAKP 16 / 396

2 IX 1828. Rada Administracyjna, po zapoznaniu się z raportem KRWRiOP z 14 VIII 1828 r. zawierającym powody, dla których senator kasztelan [Dawid] Oebschelwitz, wieczysty posiadacz dóbr pojezuickich Zielenice, prosił o przedłużenie do 1 VII 1829 r. terminu wystawienia na rzecz funduszu edukacyjnego ewikcji *pro non desolando*, przychyliła się do wniesionej prośby.

---

52 Wymysłów w obw. rawskim, woj. mazowieckim.

53 Nowodwór (Nowydwór) w obw. łukowskim, woj. podlaskim; dobra należały do uposażenia jezuitów krakowskich z nadania Wojciecha Męcińskiego w 1624 r.

54 Czarkowo i Szczytniki – zapewne chodzi o dobra Czarkowy i Szczytniki w obw. miechowskim, woj. krakowskim.

55

RAKP 16 / 440-441

7 X 1828. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna wydała Wincentemu Topór Matuszewskiemu przywilej wieczystego posiadania dóbr pojezuickich Kobylka z przyległościami w woj. mazowieckim, pod warunkiem wnoszenia do kasy funduszu edukacyjnego rocznego czynszu 6747 zł. 23 gr., złożenia ewikcji w wysokości 44985 zł. 3½ gr. i dopełnienia innych warunków zawartych w przywileju.

56

RAKP 16 / 482

13 XI 1828. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna wydała Tekli z Piekarskich Lipskiej list przywilejowy na wieczyste posiadanie dóbr pojezuickich Liszków⁵⁵ z przyległościami, pod warunkiem wnoszenia do kasy funduszu edukacyjnego rocznego czynszu w wysokości 4954 zł. 7 gr., złożenia ewikcji i dopełnienia innych warunków wskazanych w liście przywilejowym.

57

RAKP 16 / 502

25 XI 1828. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna wydała Ignacemu Witostawskiemu przywilej wieczystego posiadania dóbr pojezuickich Chodel w obw. lubelskim, pod warunkiem wnoszenia do kasy funduszu edukacyjnego rocznego czynszu 11173 zł. 23 gr. i złożenia ewikcji w wysokości 75933 zł. 10 gr.

58

RAKP 16 / 502

25 XI 1828. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna postanowiła wydać Antoniemu Maciejowskiemu przywilej wieczystego posiadania dóbr pojezuickich Nowodwór w obw. łukowskim, za opłatą czynszu rocznego 10300 zł. i pod warunkiem złożenia w ciągu roku ewikcji w sumie 68666 zł. 20 gr. Maciejowski przyjął na siebie obowiązek uregulowania wszelkich zaległości przypadających od dotychczasowego posiadacza tych dóbr Michała Szwarczewskiego, w związku z czym prosił o zwolnienie z obowiązku „wystawiania oddzielnej na te zaległości kaucji” i o rozłożenie spłaty zaległości na raty, spłacane obok bieżących należności przez 6 lat. Rada Administracyjna zaakceptowała przedstawione warunki.

---

55 Liszków – nazwa niezidentyfikowana, prawdopodobnie chodzi o Lisków w obw. kaliskim, woj. kaliskim, dobra należące do uposażenia kolegium jezuickiego w Kaliszu z nadania prymasa Stanisława Karnkowskiego w 1582 r.

59

RAKP 16 / 543

23 XII 1828. Rada Administracyjna postanowiła przesłać do właściwej komisji rządowej zgodę cesarza na sprzedaż Adamowi Sułowskiemu za sumę 24000 zł. realności pojezuickich, znajdujących się pośród jego dóbr prywatnych – Rzymiec, Szwejki i Wymysłów.

60

RAKP 16 / 544-545

23 XII 1828. Minister wyznań przedstawił opinię odnośnie prośby [Kazimierza] Bogatko, wieczystego posiadacza dóbr pojezuickich Wola Naropińska i Radwanka, o zgodę na odstąpienie służących mu praw na rzecz pani Walewskiej. Rada Administracyjna zadecydowała, że wydanie konsensu na odstąpienie dóbr ma być wstrzymane do czasu ostatecznego wyroku w sprawie wniesionej do Sądu Administracyjnego o posiadanie tych dóbr między panem Bogatko i hr. [Stanisławem] Ostrowskim.

61

RAKP 17 / 179

23 IV 1829. Rada Administracyjna zapoznała się z odezwą ministra sekretarza stanu wzywającą do złożenia wyjaśnień w sprawie załączonego memoriału hr. [Aleksandra] Unruha, byłego posiadacza dóbr pojezuickich Kobyłka, który zwrócił się o uznanie za spłaconą ciężającą na nim zaległości od 1 XI 1807 do 1 V 1811 r., poprzez wpłatę 4278 zł. dokonaną w 1818 r. przez ówczesnego dzierżawcę tych dóbr pana Bronikowskiego. Rada skierowała sprawę do właściwej komisji rządowej.

62

RAKP 17 / 426

1 IX 1829. Minister wyznań złożył wyjaśnienia w sprawie [Antoniego] Maciejowskiego, referenta w biurze Rady Stanu, posiadacza dóbr pojezuickich Nowydwór, który zwrócił się do cesarza o umorzenie zaległości skarbowej 22868 zł. powstałej w trakcie dzierżawy dóbr przez jego poprzednika, a którą wcześniej zobowiązał się uregulować. Rada Administracyjna zażądała od komisji rządowej „dokładniejszego i kategorycznego wyjaśnienia powodów, na których pan Maciejowski swoje żądanie opiera” oraz wykazania, jaka część zaległej sumy została spłacona.

63

RAKP 17 / 473

22 IX 1829. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna zatwierdziła układ urzędowy z 10 VI 1829 r., dotyczący odstąpienia sukcesorom Teodora Dębowskiego dóbr pojezuickich Stempocice z przyległościami Lipówka w woj. krakowskim, zgodnie z upoważnieniem od namiestnika danym 25 V 1826 r.

64

RAKP 17 / 499-500

6 X 1829. Rada Administracyjna, na podstawie opinii KRWRiOP i Prokuraturii Generalnej, upoważniła Prokuratorię do zaniechania dalszych czynności i reponowanie akt sprawy 32 grzywien srebra, „które z kościoła pojezuickiego w Sandomierzu w czasie wojny r. 1809 zabrane być miały”.

65

RAKP 17 / 636

15 XII 1829. Rada Administracyjna, na podstawie opinii KRWRiOP i Prokuraturii Generalnej, upoważniła Prokuratorię do zaniechania dalszych czynności i reponowanie akt sprawy o sumę 500 zł. należną od Arona Lewkowicza niegdyś księżom jezuitom lubelskim i z posesji w Lublinie pod nr 458 „dochodzić się mianą”.

66

RAKP 17 / 637

15 XII 1829. Raport KRWRiOP dotyczący prośby [Antoniego] Maciejowskiego, referenta w biurze Rady Stanu i posiadacza dóbr pojezuickich Nowydwór, o uwolnienie go od obowiązku uregulowania zaległości po poprzednim dzierżawcy w wysokości 22868 zł. 28 gr., którą zobowiązał się spłacić. Rada Administracyjna, zgodnie z opinią komisji rządowej, postanowiła przesłać cesarzowi prośbę Maciejowskiego z pozytywną opinią.

67

RAKP 17 / 674

29 XII 1829. Rada Administracyjna upoważniła KRWRiOP do zawarcia ugody wstępnej z Aleksandrem Pruszakiem, wieczystym dzierżawcą dóbr pojezuickich Białoleka, na określonych w protokole warunkach. Spór jego z funduszem edukacyjnym miał się zakończyć rozprawą sądową, ale dzięki pośrednictwu ministra przychodów i skarbu doprowadzono do kompromisu.

68

RAKP 18 / 29

12 I 1830. Zgodnie z raportem KRWRiOP Rada Administracyjna upoważniła ją do wieczystego wydzierżawienia „z wolnej ręki” p. Antoniemu Suchodolskiemu części pojezuickiej wsi Lachowo w obw. augustowskim, za opłatą rocznego czynszu 2549 zł. 9 gr.

69

RAKP 18 / 122

23 II 1830. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna postanowiła wydać list przywilejowy na wieczyste posiadanie dóbr pojezuickich Wólka-Przekory w obw. pułtuskim Stanisławowi Ratyńskiemu, synowi dotychczasowej uprzywilejowanej wieczystej posiadaczki Michaliny z Okraszewskich Ratyńskiej, pod warunkiem wpłaty do kasy

funduszu edukacyjnego 1111 zł. 4 gr. rocznie i wypełnienia innych zobowiązań zapisanych w liście przywilejowym.

70

RAKP 18 / 199

30 III 1830. Rada Administracyjna zatwierdziła, przedłożony przez ministra wyznań, układ zawarty w imieniu funduszu edukacyjnego z Aleksandrem Prusakiem, wieczystym posiadaczem dóbr pojezuickich Białółka, uznający wzajemnie pretensje wynikłe z dzierżawy dóbr.

71

RAKP 18 / 205

30 III 1830. Na wniosek KRPIŚ Rada Administracyjna postanowiła wykreślić z etatu skarbowego sumę 6000 zł., zapisaną w 1725 r. dla księży jezuitów krakowskich na dobrach Kobylniki⁵⁶ w woj. krakowskim, ponieważ suma ta, wyrokiem Trybunału Lubelskiego z 1757 r. zmniejszona o połowę, została spłacona temu zgromadzeniu.

72

RAKP 18 / 377

4 VI 1830. Rada Administracyjna zapoznała się z odezwą ministra sekretarza stanu z 13 / 25 V 1830 r., w której informował, że cesarz rozpatrzył suplikę pana Maciejowskiego, dzierżawcy dóbr pojezuickich Nowodwór, i zezwolił na umorzenie zaległości w wysokości 22868 zł. 28 g. pochodzącej z czasów dzierżawy tych dóbr przez [Michała] Szwarczewskiego, którą Maciejowski zobowiązał się spłacić.

73

RAKP 19 / 627

20 VII 1830. Na wniosek ministra wyznań Rada Administracyjna wydała Rozalii z Trzcieńskich Walewskiej list przywilejowy na wieczyste posiadanie dóbr pojezuickich Boguszyce, pod warunkiem wnoszenia opłaty rocznego czynszu 1550 zł. do kasy funduszu edukacyjnego i wypełnienia innych zobowiązań zapisanych w liście przywilejowym.

74

RAKP 19 / 635

20 VII 1830. Rada Administracyjna, na wniosek ministra przychodów i skarbu, upoważniła KRPIŚ do usunięcia z etatów skarbowych kasy obwodowej kieleckiej 12000 zł. wraz z prowizją 600 zł. jako należnej funduszowi edukacyjnemu. Kapitał składał się z dwóch sum – 8000 zł. i 4000 zł., lokowanych w latach 1756 i 1663 na dobrach Krzelów⁵⁷ dla jezuitów krakowskich, które to sumy „na rzecz tychże jeszcze za czasów Rzeczypospolitej Polskiej spłacone zostały”.

56 Kobylniki – może chodzić o Kobylniki w obw. miechowskim lub stopnickim.

57 Krzelów w obw. kieleckim, woj. krakowskim.

Małgorzata KOŚKA
Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie

Hereditas Monasteriorum
vol. 4, 2014, s. 331–350

Sumariusz wpisów dotyczących majątku pojezuickiego z protokołów posiedzeń Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego w latach 1815–1830

Streszczenie

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego, złożona z ministrów i osób wskazanych przez cesarza, była organem doradczym namiestnika Królestwa Polskiego, a od połowy 1826 r. do wybuchu powstania listopadowego, kiedy namiestnik nie był powołany, zbiorowo wypełniała jego funkcje. Do jej kompetencji należało wykonywanie postanowień królewskich (cesarskich) i rozstrzyganie w sprawach przekraczających kompetencje poszczególnych ministrów. Pod obrady Rady Administracyjnej trafiały również sprawy dotyczące zagospodarowania, głównie dzierżawy, majątków po skasowanym w 1772 r. zakonie jezuitów.

W latach 50. XX w. w Archiwum Głównym Akt Dawnych rozpoczęto sumaryzację ocalałych z wojny tomów protokołów posiedzeń Rady. Po opracowaniu sumariusza dla lat 1815–1830 prace zostały zawieszono. W wydanym drukiem tomie pierwszym, w dziale *Pojezuickie dobra i sumy*, znajdują się rejestry 24 wpisów. W pozostałych trzech tomach odnaleziono jeszcze 50 wpisów dotyczących tej tematyki, rozproszonych w innych działach sumariusza. Niepełne i niedokładne niekiedy wpisy zostały zweryfikowane z aktami, uzupełnione i ponownie zredagowane. Publikowane wpisy dotyczą spraw zawartych w tomach 1–19 protokołów posiedzeń Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego.

Słowa kluczowe

sumariusz, jezuita, zakon, majątek pojezuicki, Rada Administracyjna, Królestwo Polskie, Archiwum Główne Akt Dawnych

Małgorzata KOŚKA
Central Archives of Historical Records in Warsaw

Hereditas Monasteriorum
vol. 4, 2014, p. 331–350

Summarium of entries concerning the former Jesuit property from the minutes of the Administrative Council of the Kingdom of Poland meetings in 1815–1830

Summary

The Administrative Council of the Kingdom of Poland, composed of ministers and members appointed by the emperor, was an advisory body of the governor of the Kingdom of Poland, and from mid-1826 until the outbreak of the November Uprising, when the governor was not appointed, the council collectively took over his duties. Among his responsibilities was the execution of royal (imperial) orders and settling matters which were beyond the authority of individual ministers. The Administrative Council also debated matters regarding the management, lease in particular, of the estates of the Jesuit order.

In the 1950's, the Central Archives of Historical Records in Warsaw began work on a summarium of the volumes of minutes from the Council's meetings which have survived the war. After the summarium for the period between 1815 and 1830 had been drawn up, the work was suspended. In the first volume, published in print, the *Former Jesuit estate and sums* section comprises *regesta* of 24 entries. In the three remaining volumes, another 50 entries regarding these issues have been found, dispersed throughout other sections of the summarium. Incomplete and – sometimes – inaccurate entries have been verified using relevant records, completed and re-edited. The published entries concern the cases contained in volumes 1–19 of the minutes of the Administrative Council of the Kingdom of Poland's meetings.

Keywords

summarium, Jesuits, religious order, the former Jesuit property, Administrative Council, Kingdom of Poland, Central Archives of Historical Records